

Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku

Materiál na rokovanie:

Generálneho presbyterstva ECAV na Slovensku
dňa: 23. 08. 2024

Materiál č.:

2.6 – GP6/2024

Materiál predkladá:

Predseda GHV a P-ECAV

Legislatívny návrh č. 5

Návrh Cirkevného zákona o hospodárení cirkevných organizačných jednotiek

Návrh na uznesenie č. 106-6/2024:

Generálne presbyterstvo konštatuje, že predložený návrh cirkevného zákona zodpovedá náležitostiam podľa § 6 ods. 2 CZ č. 15/1994 o rokovacom poriadku v organizačných jednotkách ECAV na Slovensku v znení neskorších predpisov a postupuje ho na Právny výbor a na rokovanie synody.

Uznesenie bolo GP schválené

Návrh na uznesenie č. 107-6/2024:

Generálne presbyterstvo odporúča schváliť nový Cirkevný zákon o hospodárení cirkevných organizačných jednotiek, ktorý nahrádza Cirkevný zákon č. 2/1999 o hospodárení cirkevných organizačných jednotiek a Cirkevné nariadenie č. 2/1996 o pokladničnej a účtovnej službe v cirkevných organizačných jednotkách ECAV na Slovensku s pripomienkami, ktoré boli prerokované na zasadnutí GP.

Uznesenie bolo GP schválené

Stanovisko gestora k návrhu uznesenia:

Je uvedené v prílohe k návrhu.

Materiál spracoval:

Marián Damankoš, Ján Hudák
Renáta Vinczeová

Miesto a dátum spracovania:

Prešov, Bratislava 15.08.2024

Dôvodová správa

Predkladatelia návrhu nového zákona o hospodárení cirkevných organizačných jednotiek sa zhodli v názore, že v súčasnosti platný zákon je v mnohých oblastiach zastaraný, ťažkopádny a nie vždy reflektuje realitu života a hospodárenia cirkevno-organizačných jednotiek. Pôvodným zámerom predkladateľa bola úprava viacerých častí doterajšieho platného zákona. Množstvo úprav sa však v priebehu postupu prác ukázalo tak rozsiahle, že autori pristúpili k spracovaniu návrhu na schválenie nového zákona.

Návrh zákona upravuje podmienky a spôsob hospodárenia v ECAV (tzv. generálnej cirkvi) a v jednotlivých cirkevno-organizačných jednotkách, tzn. cirkevných zborov, seniorátov a dištriktov.

V §1 sa vymedzujú už v súčasnosti platné práva aj povinnosti právnych subjektov vo vzťahu k hospodárskym záležitostiam. Ustanovuje sa obmedzené nakladanie s majetkom, ktoré najmä pri predaji je podmienené rozhodnutiami vyšších COJ. Toto ustanovenie je v platnosti aj v aktuálne platnej legislatíve a jeho úlohou je zvýšiť kvalitu rozhodovacích procesov v záujme efektívnejšieho hospodárenia všetkých COJ.

V §2 zavádzame novinku vo forme motivácie COJ k vytváraniu synergického efektu pri hospodárení, tzv. najmä využívanie primárne tovarov a služieb, ktorého poskytujú iné COJ, resp. inštitúcie a zariadenia zriadené niektorou COJ. Navrhovatelia sa týmto snažia povzbudiť COJ k vzájomnej podpore aj v hospodárskej oblasti.

V §3 v odst. 4 sa navrhuje skrátenie platnosti znaleckých posudkov potrebných pri scudzovaní majetku z 12 na 6 mesiacov z dôvodu zabezpečenia väčšej aktuálnosti hodnoty, ktorá je podkladom pre schvaľovací proces. Zároveň navrhovatelia navrhujú zvýšenie hodnoty scudzovaného majetku, o ktorého scudzení bude rozhodovať GP z doterajších 100.000€ na sumu vyššiu ako 500.000€. Pri scudzovaní majetku v hodnote nad 100.000€ a menej ako 500.000€ bude rozhodovať príslušné dištriktuálne presbyterstvo. Cieľom tohto návrhu je zefektívniť proces rozhodovania s tým, že dištriktuálne presbyterstvo je v tejto veci dostatočne kompetentné a flexibilné. Majetok s hodnotou nad 500.000€ možno pri súčasných hodnotách majetku považovať za celocirkevnú záležitosť a preto rozhodovanie prípadne generálnemu presbyterstvu. V odstavci 12 navrhovatelia zaväzujú predávajúcich verejne, prostredníctvom webstránok biskupských úradov, informovať o zámere scudzovať majetok a vytvoriť tak príležitosť pre ostatné COJ prejavíť záujem o jeho nadobudnutie. Týmto ustanovením sa sfunkční v súčasnosti nefunkčná, ale v legislatíve platná povinnosť predávať majetok primárne iným COJ.

V §4 predkladatelia zavádzajú povinnosť pre COJ informovať o reálnych sumách získaných zo zahraničnej pomoci tak, aby ich príjmy boli transparentné a korektne zdokumentované. Cieľom tohto ustanovenia je eliminovať krížové financovanie jedného projektu z rôznych zdrojov, čo sa v minulosti neraz stalo a pre cirkev nebolo dobrým obrazom kresťanského hospodárenia.

V §5 navrhovatelia vytvárajú podmienky pre flexibilnejšie rozpočtové hospodárenie, pričom sa do rúk presbyterstiev a predsedníctiev vkladá väčšia miera finančnej zodpovednosti. Cieľom tohto ustanovenia je umožniť efektívnejšie reagovať na meniace sa trhové prostredie bez nutnosti zvolávania konventov, ktorých cieľom by boli zmeny rozpočtu. Navrhované opatrenie prispieje k odstráneniu rigidnosti súčasného systému a umožní zrýchlenie rozhodovacieho procesu.

V §6 predkladatelia riešia spôsob výberu cirkevného príspevku, pričom v niektorých ustanoveniach iba legalizujú existujúcu prax a vytvárajú legislatívny rámec pre komunikáciu s neplatiacimi členmi ECAV. Zároveň navrhované znenie zavádza povinnosť pre generálne presbyterstvo stanoviť cenník minimálnych poplatkov za niektoré náboženské úkony.

V §7 navrhovatelia definujú kritériá posudzovania efektivity väčších náboženských podujatí organizovanými vyššími COJ (nie zbormi) v snahe stanoviť aspoň minimálne podmienky, prostredníctvom ktorých by bolo možné rozhodovať o pokračovaní, resp. zastavení niektorých cirkevných podujatí. Navrhovatelia si uvedomujú, že cirkevné podujatia nie sú organizované za účelom finančného zisku, na druhej strane je evidentným faktom, že cirkevné zdroje sú limitované a preto je potrebné stanovenie kritérií efektivity ich používania.

V §8 a 9 nachádzame mnohé v súčasnosti platné ustanovenia v kombinácii s návrhmi rešpektujúcimi súčasnú prax.

V §10 navrhovatelia upravujú povinnosť všetkých COJ mať vlastný hospodársky výbor, ktorého minimálne úlohy obsahuje navrhovaná legislatíva. Navrhovaná úprava upravuje postavenie GHV, pričom rešpektuje v súčasnosti platnú prax.

§11 reflektuje zmeny v správe majetku ECAV a dáva do rúk generálneho presbyterstva povinnosť schváliť „zásady hospodárenia a nakladania s majetkom“. Táto úprava vytvára legislatívny rámec pre vytvorenie podrobnej právnej normy, prostredníctvom ktorej sa bude spracovávať majetok ECAV v snahe predchádzať mnohým pochybeniam, ku ktorým v minulosti došlo. Rovnaká možnosť (nie povinnosť) sa odporúča nižším COJ.

Cirkevný zákon č. 00/2024 o hospodárení cirkevných organizačných jednotiek

(Návrh na synodu 10/2024)

Synoda Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku (ďalej ECAV) vydáva v súlade s čl. 52 Ústavy ECAV tento cirkevný zákon.

§ 1

Postavenie cirkevnej organizačnej jednotky

- 1) Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku a jej cirkevné organizačné jednotky (ďalej COJ) majú v zmysle Ústavy ECAV právnu subjektivitu, pôsobia ako samostatné právne subjekty, čo ich v majetkovej oblasti oprávňuje najmä:
 - a) nadobúdať a scudzovať majetok
 - b) uzatvárať zmluvy akéhokoľvek druhu
 - c) nadobúdať práva a povinnosti
- 2) Právomoci COJ v hospodárskej oblasti sú podmienené a tým i obmedzené rozhodnutiami vyšších COJ. COJ ako súčasť celej cirkvi prijímajú na seba v hospodárskej oblasti určité obmedzenia, definované najmä cirkevno-právnymi predpismi (ďalej CPP) a rozhodnutiami orgánov ECAV.

§ 2

Hospodárenie s majetkom

- 1) ECAV a každá COJ nakladajú so svojim majetkom transparentne, so starostlivosťou riadneho hospodára a využíva ho účelne, hospodárne, so snahou o jeho zhodnotenie, v prospech rozvoja a v súlade so záujmami svojej činnosti. ECAV a každá COJ so svojim majetkom nepodnikajú v oblastiach či takým spôsobom, ktorý je v rozpore s kresťanskou morálkou, či dobrými mravmi.
- 2) COJ, v rámci dobrého a efektívneho hospodárenia vytvárajú synergický efekt prostredníctvom aktívneho vyhľadávania, využívania a ponúkania spoločného využívania služieb a nákupov cirkevných vydavateľstiev, ubytovacích zariadení, vzdelávacích inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti, vlastníctve a správe COJ.
- 3) Pri hospodárení s majetkom sú všetky COJ povinné
 - a. dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy SR a cirkevné predpisy;
 - b. pri správe hnutelného a nehnuteľného majetku¹ zabezpečiť aktívny prístup v spolupráci s odborníkmi v danej oblasti.
- 4) Každá COJ je povinná:
 - a) majetok udržiavať, zveľaďovať a zhodnocovať;
 - b) všetok majetok riadne evidovať;
 - c) hnutelný aj nehnuteľný majetok zabezpečiť proti poškodeniu, odcudzeniu a živelným pohromám a poistiť ho. Poistné zmluvy je COJ povinná priebežne aktualizovať, aby zodpovedali reálnej hodnote majetku;
 - d) používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi a tretími stranami;
 - e) hnutelný aj nehnuteľný majetok a finančné prostriedky viesť na meno ECAV a COJ;
 - f) základiny, cenné papiere a iné ceniny uložiť bezpečne a podľa možnosti z nich zabezpečiť primeraný výnos;
 - g) pôžičky zabezpečiť v zmluve s dlžníkom;
 - h) účtovné doklady archivovať v súlade s právnymi predpismi SR a cirkevnými predpismi;
 - i) nehnuteľný majetok evidovať na liste vlastníctva.
- 5) Každá COJ vedie evidenciu majetku a jeho inventarizáciu vykonáva v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Inventarizáciu, ktorou sa overuje, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti, je povinná vykonávať každá COJ a to v lehotách stanovených platným zákonom o účtovníctve, ak interné predpisy COJ nestanovujú kratšie lehoty.
- 6) Okrem účtovnej evidencie podliehajú osobitnej evidencii národné kultúrne pamiatky a kultúrne pamiatky, ktoré sa evidujú podľa príslušných všeobecne záväzných predpisov SR.
- 7) Majetok (základiny, fondy a pod.), ktorý nie je vo vlastníctve COJ, ale je zverený do jej správy, je povinná opatrovať a spravovať podľa požiadaviek zriaďovateľa či zakladateľa. Ak je jeho požiadavka neurčitá, cieľ základiny určí najbližšia vyššia COJ. Takýto majetok sa eviduje oddelene od majetku COJ a na výročnom konvente (synode) sa podáva o ňom správa.

¹ Napríklad akcie, podiely v urbárskych spoločnostiach a iný majetok.

§ 3

Nadobúdanie a scudzovanie majetku

- 1) Nadobúdať a scudzovať nehnuteľný majetok môže COJ iba so súhlasom presbyterstva najbližšej vyššej COJ. Súhlas vyššej COJ sa vyžaduje aj pri zriadení vecného bremena, záložného práva alebo inom obmedzení vlastníckych práv k nehnuteľnosti (okrem prípadov, ak ide o zákonné vecné bremená).
- 2) Za scudzenie majetku sa považuje akákoľvek forma prevodu majetkových práv na iné osoby – predaj, darovanie, zámena, vklad do základného imania obchodnej spoločnosti.
- 3) V prípade národnej kultúrnej pamiatky a kultúrnej pamiatky je vlastník povinný ešte pred zamýšľaným predajom pamiatky alebo jej časti, ponúknuť ju na kúpu štátu, ktorý zastupuje Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky.²
- 4) Zámer nadobudnúť alebo scudziť majetok predkladá COJ presbyterstvu najbližšej vyššej COJ. Súčasťou žiadosti o súhlas musí byť:
 - a) zdôvodnenie zámeru nadobudnúť alebo scudziť majetok;
 - b) rozhodnutie presbyterstva a konventu COJ, dokladované zápisnicou z rokovania týchto orgánov;
 - c) znalecký posudok, nie starší ako 12 mesiacov.
- 5) V prípade neuhradených záväzkov cirkevného zboru vyššia COJ neposudzuje takéto žiadosti (o scudzenie, predaj, zlúčenie a iné) pokiaľ nedôjde k ich uhradeniu.
- 6) Od povinnosti predložiť znalecký posudok môže upustiť presbyterstvo vyššej COJ vo výnimočných prípadoch, najmä ak je predpoklad, že náklady na vyhotovenie znaleckého posudku by boli vyššie, ako hodnota scudzovaných nehnuteľností (napr. v prípadoch, ak ide o predaj pozemkov so zanedbateľnou výmerou z dôvodu urovňovania hraníc pozemkov).
- 7) Ak ide o hodnotu vyššiu ako 100.000 € a zároveň nižšiu ako 500.000 €, vyžaduje sa aj súhlas príslušného dištriktuálneho presbyterstva, ktorému žiadosť zasiela vyššia COJ, s pripojením súhlasného stanovisko svojho presbyterstva, dokladovaným právoplatným uznesením.
- 8) Ak ide o hodnotu vyššiu ako 500.000 €, vyžaduje sa aj súhlas generálneho presbyterstva, ktorému žiadosť zasiela vyššia COJ, s pripojením súhlasného stanovisko svojho presbyterstva, dokladovaným právoplatným uznesením. Pri scudzovaní nad 500.000 € je potrebné doložiť dva nezávislé znalecké posudky.
- 9) Hodnota nehnuteľností určená znaleckým posudkom predstavuje všeobecnú hodnotu nehnuteľného majetku a slúži ako porovnateľný základ (minimálna cena) pre scudzenie nehnuteľnosti. V prípade zámeny nehnuteľností je hodnotou scudzovaného majetku rozdiel v ocenení medzi zamieňanými nehnuteľnosťami.
- 10) Vyššie COJ posudzujú žiadosti o súhlas s ohľadom na ekonomickú výhodnosť, ale aj na neekonomické aspekty (či riešenie neohrozí funkčnosť a existenciu žiadateľa). Nesúhlasné stanovisko je vyššia COJ povinná primerane odôvodniť.
- 11) V prípade súhlasného stanoviska vyšších COJ k zámeru nadobudnutia alebo scudzenia majetku, je COJ po odsúhlasení svojho konventu povinná predložiť presbyterstvu najbližšej vyššej COJ na schválenie aj návrh zmluvy k prevodu vlastníckych práv (kúpa, predaj, darovanie, zámena) alebo inému obmedzeniu vlastníckych práv (záložné právo, vecné bremeno). Návrh zmluvy je možné predložiť spolu so zámerom scudzenia (ak je v tom čase známy zmluvný partner) alebo samostatne, až po schválení zámeru (ak sa až na základe odsúhlasenia zámeru začne hľadať zmluvný partner).
- 12) Kúpu, predaj, zámenu, darovanie nehnuteľného majetku, vklad do základného imania obchodnej spoločnosti ECAV do hodnoty 50 000 € schvaľuje generálne presbyterstvo, nad túto hodnotu Synoda ECAV.
- 13) Ak COJ nemôže svoj majetok riadne využiť, môže ho poskytnúť inej COJ vo forme pôžičky alebo daru, prípadne ho môže prenajať. Ak má COJ zámer scudziť majetok v hodnote nad 20.000 € je povinná minimálne 30 dní pred podaním žiadosti o súhlas so scudzením oznámiť to príslušnému dištriktuálnemu biskupskému úradu a Generálnemu biskupskému úradu, ktoré tento zámer zverejnia na svojich webových stránkach do 3 pracovných dní.

§4

Rekonštrukcie a opravy budov

- 1) Rekonštrukcie a opravy budov vo vlastníctve COJ sa musia realizovať účelne a hospodárne, s prihliadnutím na využitie budovy, finančnú situáciu COJ a ekonomickú návratnosť rekonštrukcie (v prípade budov určených na prenájom)
- 2) Pri rekonštrukcii, prestavbe a výstavbe objektov sakrálnej povahy, vrátane akýchkoľvek zásahov do interiéru je predsedníctvo cirkevného zboru povinné konzultovať zámer s príslušným predsedníctvom dištriktu. Pripomienky dištriktuálneho predsedníctva sú povinnou súčasťou architektonického návrhu rekonštrukcie, opravy či výstavby. Finálnu podobu schváleného zámeru schvaľuje zborový konvent a dištriktuálne presbyterstvo, ktoré musia konať v najlepšom záujme a v súlade s právnymi predpismi SR.
- 3) K výstavbe, prestavbe alebo oprave organu je potrebné žiadať o vyjadrenie Výbor cirkevnej hudby a hymnológie ECAV.

² § 23 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

- 4) Pri rekonštrukcii a oprave národných kultúrnych pamiatok a kultúrnych pamiatok sú COJ povinné žiadať o súhlas aj príslušný pamiatkový úrad.
- 5) COJ môže začať stavebné práce iba v prípade, ak má preukázateľne zabezpečený dostatok finančných prostriedkov na dokončenie plánovaných prác, resp. na dokončenie tých častí stavieb, ktoré tvoria jeden celok a ich nedokončenie by negatívne ovplyvnilo funkčnosť celej stavby.
- 6) Na rekonštrukcie a opravy budov môžu COJ využívať dotačné a grantové programy štátu, slovenských a európskych inštitúcií, mimovládnych organizácií, ECAV a zahraničných partnerských cirkví
- 7) COJ, ako prijímateľ pomoci a dotácií v zmysle ods. 6 je povinná transparentne a pravdivo informovať o výške prijímanej pomoci prostredníctvom platných výkazov.

§5

Rozpočet a účtovná závierka

- 1) COJ hospodári podľa rozpočtu, ktorý obsahuje všetky právnymi predpismi určené náležitosti a ktorý po prerokovaní v presbyterstve schvaľuje každoročne jej najvyšší orgán (konvent/synoda).
- 2) Zdrojom príjmov COJ sú najmä:
 - a) cirkevný príspevok³
 - b) príspevky zo štátneho a iného rozpočtu
 - c) dotácie a granty
 - d) výnosy z hospodárskej činnosti
 - e) sponzorské dary a milodary
 - f) ofery a zbierky
 - g) poplatky za cirkevné úkony
 - h) úroky bežných účtov a vkladov
 - i) výnosy z cenných papierov a ostatných finančných nástrojov
- 3) COJ je povinná dodržiavať schválený rozpočet, ktorý sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Vo výnimočných prípadoch, v prípade zostavenia schodkového rozpočtu, je nutné schodok zdôvodniť a uviesť zdroje vyrovnaní.
- 4) Predsedníctvo COJ je zodpovedné za dodržiavanie schváleného rozpočtu, pričom má kompetenciu presúvať rozpočtové položky medzi jednotlivými kapitolami maximálne do výšky 30% z rozpočtovanej položky, ak tým nepríde k zmene celkovej výšky príjmov/výdavkov (v prípade COJ, ktoré vedú jednoduché účtovníctvo), resp. nákladov/výnosov (v prípade COJ, ktoré vedú podvojnú účtovníctvo).
- 5) Presbyterstvo COJ má kompetenciu schváliť zmenu rozpočtu v prípadoch, ak nepríde k zmene celkového hospodárskeho výsledku, tzn. ak sa jedná o rovnaké zvýšenie/zníženie na príjmovej aj výdavkovej strane rozpočtu⁴
- 6) Limity pre nerozpočtované výdavky/náklady stanovujú štatúty príslušných COJ. Maximálne limity, pokiaľ COJ nemá schválené vlastné limity, sa na celý rok stanovujú takto:

a) zborové predsedníctvo do	1.000 €
b) zborové presbyterstvo do	7.000 €
c) seniorálne predsedníctvo	1.500 €
d) seniorálne presbyterstvo do	7.000 €
e) dištriktuálne predsedníctvo do	5.000 €
f) dištriktuálne presbyterstvo do	15.000 €
- 7) O nerozpočtovaných nákladoch ECAV rozhoduje:
 - a) predsedníctvo ECAV v jednotlivých prípadoch do 5.000 €, v celom roku najviac do 20.000€
 - b) Generálne presbyterstvo (ďalej GP) podľa potreby, do výšky maximálne 10% z celkového rozpočtu ECAV
- 8) Najvyšší orgán COJ schvaľuje každoročne jej účtovnú závierku, ktorá obsahuje všetky právnymi predpismi určené náležitosti a bola prerokovaná príslušným presbyterstvom.
- 9) Rozpočty a účtovné závierky COJ nepodliehajú schváleniu vyššej COJ, pokiaľ nie sú schodkové o viac ako 20% voči celkovým príjmom v danom roku.
- 10) O schválení rozpočtu a účtovnej závierky konventom cirkevného zboru a seniorátu je povinné jeho predsedníctvo informovať vyššiu COJ do 10 dní od ich schválenia. Zároveň COJ predkladá údaje z rozpočtu a účtovnej závierky na predpísanom tlačive alebo prostredníctvom Elektronického informačného systému ECAV (EIS). Vyššia COJ sumarizuje takto predložené rozpočty a účtovné závierky.

§ 6

Cirkevný príspevok a príspevky vyšším COJ

³ V prípade vyšších COJ sú to prijaté príspevky od nižších COJ)

⁴ Napr. v prípade dotácií, grantov, zbierok a iných účelových prostriedkov, ktoré majú určené konkrétne použitie a ktoré sa nedajú rozpočtovať v predstihu

- 1) Každý člen cirkvi je povinný platiť cirkevný príspevok. Jeho výšku určuje zborový konvent⁵.
- 2) Člen cirkevného zboru, ktorý si neuhrádza cirkevný príspevok nemá nárok na bezplatné poskytovanie niektorých náboženských úkonov (najmä sobáš, pohreb) až do doby preukázateľného uhradenia príspevku za posledných 5 rokov.
- 3) Cenník minimálnych poplatkov za cirkevné úkony v súlade s ustanovením §5 ods. 2a) stanovuje Generálne presbyterstvo prostredníctvom cirkevného nariadenia po prerokovaní v Generálnom hospodárskom výbore zohľadňujúc rozdielnu výšku poplatkov pre platiacich a neplatiacich členov cirkevného zboru.
- 4) Cirkevný zbor (ďalej CZ) vykazuje a prípadne zohľadňuje tzv. neplatičov, ktorí z dôvodu sociálnej núdze nemôžu v plnej výške plniť finančnú povinnosť vyplývajúcu z členstva v CZ. Zohľadnenie sociálnej situácie člena CZ realizuje CZ tým, že dočasne zníži platbu maximálne do výšky 50% v lehote maximálne 3 rokov. Počet zohľadnení nesmie v CZ prekročiť 10% z celkového počtu evidovaných členov CZ. Neplatiči bývajúcí na území CZ, ktorí žiadajú o kazuálie okrem sviatostí, sa podmieňujú aktualizáciou evidencie. Pri pohrebe uhradia pozostalí cirkevný príspevok v celkovej sume za posledných 5 rokov. Bez tohto kroku nemožno vykonať náboženský úkon.
- 5) Cirkevné zbory platia príspevky vyšším COJ:
 - a) seniorálny príspevok, ktorého výšku určuje seniorálny konvent
 - b) dištriktuálny príspevok, ktorého výšku určuje dištriktuálny konvent
 - c) príspevok do Fondu finančného zabezpečenia ECAV, ktorého výšku určuje Synoda ECAV
- 6) Vyššie COJ (senioráty a dištrikty) môžu internými predpismi alebo rozhodnutiami svojich orgánov stanoviť aj príspevok na spoločné charitatívne a vzdelávacie aktivity, ktorý sa odvádza pri predaji nehnuteľného majetku, ako % z predajnej ceny.
- 7) Novovzniknuté cirkevné zbory v roku svojho vzniku neplatia príspevok vyšším COJ. Generálne presbyterstvo má právo rozhodnúť o neplatení príspevku vyšším COJ aj na dlhšie obdobie, s prihliadnutím na osobitný zreteľ, najmä misijný charakter novovzniknutého zboru.
- 8) Príspevok podľa ods. 2 písm. a) a písm. b) sa platí podľa počtu členov uvedených v Schematizme k 31. 12. predchádzajúceho roka. Príspevok podľa ods. 2 písm. c) sa platí podľa spôsobu výpočtu schváleného synodou.

§ 7

Účtovníctvo COJ

- 1) Každá COJ je povinná viesť účtovníctvo a zostavovať účtovnú závierku. COJ účtujú v sústave podvojného alebo jednoduchého účtovníctva v súlade s platnými predpismi Slovenskej republiky, najmä:
 - a) Zákonom o účtovníctve
 - b) Opatreniami Ministerstva financií SR, ktorými sa stanovujú podrobnosti o postupoch účtovania pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania (opatrenia sú osobitne pre jednoduché a podvojnú účtovníctvo)
- 2) COJ sú pri vedení účtovníctva povinné
 - a) viesť účtovníctvo úplne, preukazným spôsobom a správne tak, aby verne zobrazovalo skutočnosti, ktoré sú jeho predmetom
 - b) dodržiavať príslušné právne predpisy SR a cirkevné predpisy
 - c) vypracovať a dodržiavať interné smernice upravujúce vedenie účtovníctva a pokladne
 - d) zabezpečiť ochranu účtovných kníh, písomností a údajov pred ich zneužitím a poškodením, zničením alebo stratou
 - e) archivovať všetky účtovné knihy, doklady a iné účtovné písomnosti
- 3) Účtovníctvo je prísne dokladovou evidenciou. Účtovné doklady sú originálne písomnosti, ktoré musia mať predpísané náležitosti. Opravu účtovných dokladov alebo účtovných zápisov je možné vykonať iba predpísaným spôsobom, v súlade so zákonom o účtovníctve. Každý účtovný doklad musí byť pri zaúčtovaní podpísaný
 - a) v cirkevných zboroch a seniorátoch oboma členmi predsedníctva
 - b) v dištriktoch a ústredí ECAV podľa organizačného alebo podpisového poriadku
- 4) Účtovníctvo môže byť vedené ručne alebo prostriedkami výpočtovej techniky.
- 5) Bankové operácie možno vykonávať aj formou elektronického bankovníctva, pričom COJ je povinná stanoviť kompetencie osôb a finančné limity pre vykonávanie operácií formou elektronického bankovníctva. Pre finančné operácie nad schválené limity pre elektronické bankovníctvo sa vyžadujú podpisy najmenej dvoch osôb uvedených na podpisovom vzore v banke.
- 6) V COJ sa pokladničné operácie vykonávajú oddelene od účtovnej služby a musia ich konať iné osoby. Zboroví a námestní farári, administrátori, zboroví kapláni, diakoni, zboroví dozorcovia, ani členovia ich rodín nesmú konať funkciu zborového pokladníka a účtovníka. Kurátor nesmie vykonávať funkciu účtovníka ani pokladníka.
- 7) Pokladničné operácie vykonáva pokladník, s ktorým má COJ podpísanú dohodu o hmotnej zodpovednosti. Je povinný najmä:

⁵ Zborový konvent môže určiť rozdielnu výšku príspevku pre rôzne skupiny členov (napr. iná výška pre deti, dospelých, seniorov a pod).

- a) preverovať, či pokladničný doklad má potrebné náležitosti a či ho podpísali oprávnené osoby;
 - b) vystaviť na každú prijatú a vydanú hotovosť príjmový alebo výdavkový pokladničný doklad a potvrdiť svojim podpisom uskutočnenie operácie. Kniha milodarov, kniha ofier, kniha cirkevných príspevkov, zbierajúce hárky a pod. sú analytickou evidenciou k pokladničným operáciám
 - c) viesť pokladničnú knihu, vykazovať v nej zostatok a odsúhlasovať ho so skutočným stavom v pokladnici
 - d) odovzdávať dokumentáciu pokladničných operácií mesačne účtovníkovi COJ a viesť analytickú evidenciu o pokladničných operáciách
 - e) hlásiť bez meškania predsedníctvu COJ pokladničné schodky a prebytky
 - f) odvádzať všetky hotovosti, presahujúce výšku pokladničného limitu na účet COJ v banke
- 8) COJ je povinná stanoviť pokladničný limit. Nad určený pokladničný limit sa môžu v pokladnici ponechať len hotovosti, ktoré boli prijaté v čase, keď ich už nebolo možné odvieť na bežný účet.
 - 9) Každý cirkevný predstaviteľ alebo funkcionár, ktorý prevezme akúkoľvek hotovosť pre COJ, je povinný vystaviť pokladničný doklad do 3 dní a odovzdať ho pokladníkovi.
 - 10) Pri preberaní a spočítaní ofery je prítomná najmenej 1 ďalšia osoba, ktorá v knihe ofier potvrdí výšku ofery.
 - 11) Tieto predpisy analogicky platia aj pre tie súčasti Evanjelickej cirkvi, ktoré nie sú cirkevnými organizačnými jednotkami (matkocirkvi, dcérocirkvi), ale sú samostatnými právnymi osobami.

§ 8

Kontrola hospodárenia COJ

- 1) Hospodárenie každej COJ podlieha vnútornej kontrole, ktorá sa vykonáva minimálne raz ročne. Kontrolný orgán plní najmä tieto úlohy:
 - a) kontroluje správnosť vedenia účtovníctva, dodržiavanie právnych predpisov SR a cirkevných predpisov a interných smerníc v oblasti hospodárenia a účtovníctva
 - b) kontroluje hospodárenie a efektivitu nakladania s majetkom a finančnými prostriedkami, vrátane všetkých zmluvných vzťahov
 - c) predkladá orgánom COJ správu o kontrole
 - d) upozorňuje orgány COJ na zistené nedostatky, predkladá návrhy na ich odstránenie a kontroluje ich realizáciu
- 2) Každá COJ je povinná pred schválením účtovnej závierky svojím najvyšším orgánom prerokovať v presbyterstve a v najvyššom orgáne aj správu o kontrole hospodárenia, ktorú vykonal jej kontrolný orgán
- 3) COJ môžu na kontrolnú činnosť vytvoriť kontrolný orgán (revíziu komisiu alebo revízny výbor) s minimálnym počtom 3 členov.
- 4) Ak v COJ nie vytvorený kontrolný orgán, vnútornú kontrolnú činnosť vykonáva hospodársky výbor (ďalej HV)
- 5) Kontrolné orgány ECAV, dištriktu a seniorátu môžu kontrolovať aj iné COJ ak:
 - a) o to požiada presbyterstvo COJ, ktorú treba kontrolovať
 - b) o to požiada presbyterstvo COJ, ktorá je na kontrolu oprávnená v zmysle Ústavy ECAV⁶
 - c) je dôvodné podozrenie, že došlo k porušeniu právneho predpisu SR alebo cirkevného zákona, alebo iného všeobecne záväzného predpisu
 - d) požiada o to cirkevný žalobca alebo GP.

§ 9

Hospodársky výbor

- 1) ECAV, dištrikty a senioráty sú povinné ustanoviť hospodársky výbor, ktorý má najmenej 5 členov.
- 2) V cirkevnom zbore sa ustanovuje hospodársky výbor v počte najmenej 3 členov.
- 3) Hospodársky výbor ako poradný orgán orgánov COJ :
 - a) pripravuje v spolupráci s predsedníctvom presbyterstvu návrh rozpočtu;
 - b) vyjadruje sa k účtovnej závierke;
 - c) pripravuje pre orgány COJ analýzu využívania rozpočtovaných prostriedkov a navrhuje opatrenia;
 - d) plní ďalšie úlohy podľa požiadaviek orgánov COJ.
- 4) Generálny hospodársky výbor (ďalej GHV) ako poradný orgán ústredných orgánov ECAV⁷:
 - a) vyjadruje sa k návrhu rozpočtu ECAV a k návrhom na zmeny rozpočtu ECAV pre GP a synodu;
 - b) vyjadruje sa k nerozpočtovým opatreniam predkladaným na schválenie GP v zmysle ustanovení §5 bod 4-5) tohto zákona;
 - c) vyjadruje sa k účtovnej závierke ECAV;
 - d) plní ďalšie úlohy v súlade so štatútom GHV.

§ 10

⁶ Ústava ECAV – čl.22, bod 3d), čl. 26, bod 2d), čl. 31, bod 3b)

⁷ Ústava ECAV – čl. 29

Spoločné ustanovenia

- 1) Časti cirkevných zborov, ktoré nie sú COJ, ale majú vlastnú právnu subjektivitu (matkocirkvi, dcérocirkvi) a združené cirkevné zbory sa riadia ustanoveniami tohto cirkevného zákona, ako aj ďalšími cirkevnými hospodársko-právnymi predpismi.
- 2) Analogicky používajú ustanovenia tohto cirkevného zákona aj účelové zariadenia a iné organizácie, zriadené ECAV a jej COJ.
- 3) V prípade zániku COJ prechádza jej majetok na jej právneho nástupcu v rámci ECAV. Ak takéto niet, prechádza jej majetok na najbližšiu vyššiu COJ.
- 4) Zásady hospodárenia nakladania s majetkom ECAV schvaľuje Generálne presbyterstvo ECAV.
- 5) Pre COJ, ktoré majú vo vlastníctve aj iné nehnuteľnosti ako tie, ktoré slúžia základným potrebám (kostol, modlitebňa, fara) sa odporúča, aby prijali interné „zásady hospodárenia a nakladania s majetkom“, v ktorých podrobne špecifikujú všetky oblasti hospodárenia a nastavujú parametre pre spravovanie majetku a jeho využívanie.

§ 11

Záverečné ustanovenia

- 1) Tento zákon ruší:
 - a) Cirkevný zákon č. 2/1999 o hospodárení cirkevných organizačných jednotiek v znení cirkevného zákona č. 3/2022
 - b) Cirkevné nariadenie č. 2/1996 o pokladničnej a účtovnej službe v cirkevných organizačných jednotkách ECAV na Slovensku v znení cirkevného nariadenia č. 1/2009
- 2) Tento cirkevný zákon nadobúda platnosť dňom schválenia Synodou ECAV dňa10.2024 a účinnosť dňom zverejnenia v zbierke CPP.